

Svar på brev från samebyarna till projektledningen inom nationalparksprojektet Vålådalen-Sylarna-Helags

Handölsdalens, Tossåsens och Mittådalens samebyar lämnade den 22 januari en skrivelse till Länsstyrelsen i Jämtlands län och Naturvårdsverket om ställningstaganden och förutsättningar som behöver vara uppfyllda för samerna och renskötseln för att en nationalpark ska kunna inrättas i Vålådalen-Sylarna-Helags-området. Skrivelsen bifogas. Länsstyrelsen och Naturvårdsverket vill här förtydliga sin syn på vad samebyarna anfört.

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket kan inte som statliga myndigheter medverka i en process som resulterar i att Sveriges urfolks rättigheter urholkas. Renskötselrätten kommer fortsatt att gälla fullt ut i en blivande nationalpark, om inget annat avtalas enligt ert förslag i skrivelsen.

Vi ser den samiska närvaron och kulturen som stora tillgångar i en blivande nationalpark. Området är ett betespräglad natur- och även ett kulturlandskap med stora bevarandevärden och vi ser en fortsatt renskötsel som en förutsättning för att bibehålla många av de naturvärden som är nationalparkens syfte. Här likväl som i övriga fjällkedjan ska miljö kvalitetsmålen Storslagen fjällmiljö uppnås. De områden som är utpekade som riksintresse för rennäringen kommer självfallet att beaktas i arbetet med planeringen inför förslaget till en ny nationalpark. Det gäller också för besökare och anordningar i en eventuell blivande nationalpark.

Rovdjurens påverkan på renskötseln kommer att vara en prioriterad fråga i nationalparksprojektet. Här handlar det om att hitta former så att renskötsel ska känna sig trygg och att hänsyn även ska finnas till bevarande av hotade arter i området. Länsstyrelsen kommer att, liksom nu, ha en beredskap för att fatta snabba beslut om skydds jakt när det är behov av detta i akuta lägen. Beträffande nödvärnsrätten, dvs. 28 § i jaktförordningen, är detta en fråga för Regeringen, vilket innebär att vi i detta projekt kan se till att frågan lyfts upp för diskussion.

Samebyarna har slutligen uttryckt att det är nödvändigt med ett samiskt inflytande i den framtida förvaltningen av nationalparken. Länsstyrelsen och Naturvårdsverket delar den uppfattningen. Vi ska tillsammans hitta den förvaltningsmodell som passar bäst i detta område med dess unika karaktär. Vi ska därför genomföra en rad studiebesök i andra nationalparker för att hitta goda exempel som vi kan utgå ifrån och bygga vidare på. Det första studiebesöket ska genomföras i juni 2016 till Kosterhavets nationalpark där förvaltningen leds av en delegation "Kosterhavetsdelegationen" utifrån den skötselplan som finns för området. I delegationen ingår representanter för länsstyrelsen, berörda kommuner, företrädare för lokala samhällsföreningarna, lokala yrkesfiskarens organisation m.fl.

Vi hoppas att detta yttrande kan medverka till att vi kan fortsätta vårt hittills goda samarbete med berörda samebyar och andra aktörer i området fram till slutet av 2017. Då har vi en avstämning om hur processen har gått och hur förutsättningarna ser ut för att gå vidare med att bilda en nationalpark i området.

För projektledningen, 2016-04-28

Anna von Sydow

Naturvårdsverket

Ruona Burman

Länsstyrelsen i Jämtland